

En man för historieböckerna

Lägg namnet Stieg Larsson på minnet. Han betar sig inte som andra författare. I våras gick han upp till Norstedts med två manus och lämnade strax efteråt ifrån sig ett tredje. Snart har han skrivit klart det fjärde. Och han har ännu inte debuterat. Det gör han först nästa höst.

AV LASSI WINKLER • FOTO: BRITTE-MARIE TRENSMÅR

Det tillhör det ovanliga att en författare har skrivit fyra, kanske fem böcker innan han ens debuterar. Svante Weyler har aldrig hört talas om det.

– Vi fick två manus på en gång. Eva Gedin och jag läste var sitt sedan träffades vi efter ett par dagar. Båda tyckte det var jävligt bra.

Svante Weyler har anledning att vara förtjust. Han säger det inte, men förväntningarna inom förlaget är stora. Har man fått en ny Mankell i sin hand? Svante Weyler värjer sig.

– Jag har aldrig varit med om att en författare lästs av så många på förlaget ett år innan första boken kommer ut. Men det är en väldigt, väldigt bra författare som debuterar här. Det är inte ofta man får en chans att lägga upp en sådan här plan. Jag har fått det en gång tidigare, med Åke Edwardson. Den gången ställde vi upp en önskelista. Den här gången så kan vi sätta i gång med en viss säkerhet eftersom vi har så många titlar klara. Författaren har skaffat sig en frihet här. Han kan skriva utan andras påverkan. Alla vet att man slukas av marknaden när det väl börjar.

Allt det börjar är inte bara en önskan från författare och förlag. Det är redan ett faktum.

Norstedts lanserade de tre första titlarna i Frankfurt i höst. Man valde ett tyskt förlag. Man valde Heyne, Random House och Bertelsmanns prestigeförlag. Och Heyne sa ja. Förlaget har ingen nordisk deckarförfattare innan och man har aldrig tidigare

köpt något av Norstedts.

Blev det ett bra avtal?

Svante Weyler:

– Jag tror oändligt mycket på författaren men kommer aldrig att nämna några siffror eller göra några jämförelser. Men han får så mycket pengar att vi fått förtroendet för vår satsning och Heyne har gjort en så stor investering att de kommer att satsa.

Stieg Larsson är troligen en av de mest rutinerade skönlitterära debutanter som den svenska förlagsvärlden kommer att få uppleva. Inte bara för att han är journalist. Han har skrivit ett antal böcker, dock inget skönlitterärt.

Han är 50 år gammal. Född i Umeå men stockholmare sedan 1977. Arbetade på TT, Tidningarnas Telegrambyrå, mellan 1977 och 1999.

1995 var han med och startade stiftelsen Expo som ger ut tidningen med samma namn. En tidning och stiftelse som har som syfte att "värna demokrati och yttrandefrihet mot rasistiska, antisemitiska, högerextrema och totalitära rörelser i samhället" för att vara exakt. Där har han arbetat heltid sedan han slutade på TT.

– Vi startade 1995 när sju människor mördats av nazister

Stieg Larsson har skrivit flera böcker om svensk högerextremism. Bland dem *Extremhögern* med Anna-Lena Lodenius och han har varit redaktör tillsammans med Cecilia Englund för boken *Hedersmord* som kom ut i år.

Varför valde du att vänta med att gå till ett förlag tills du skrivit tre böcker?

– Svårt att svara på. Jag skrev dem för skojs skull. Och först i tredje boken går alla trådar ihop och man förstår vad som hänt. Men alla böcker är avslutade historier. Jag skrev mest tre böcker för att det roade mig att avsluta storyn. Hade synopsis på fem böcker från början.

Du är snart klar med den fjärde?

– Ja, jag skriver väldigt snabbt. Det är lätt att skriva deckare. Det är svårare att skriva en artikel på 5 000 tecken där allt ska vara hundra procent korrekt.

När kontaktade du Norstedts?

– I april i år.

Vad väntar du dig ska hända nu?

– Om jag ska vara ironisk så väntar jag mig ingenting. Men jag kan konstatera att det här är min pensionsförsäkring.

Varför gick du till Norstedts?

– Det var Robban Aschberg som helt sonika ringde till Svante Weyler och sa att han läst böckerna. Så det var han som bestämde förlaget. Jag vet inte hur många manuskript de får men det tog en månad så sa de att de ville ge ut böckerna.

Det faktum att Stieg Larsson arbetat i många år med att exponera högerextrema rörelser i Sverige och att han tidvis varit hotad kan komma att bli en del i en framtida exponering, åtminstone om medierna får bestämma. Han har tidvis varit tvungen

att leva på ett sätt som är raka motsatsen till vad en etablerad författare kan förvänta sig.

Och han lär få nedanstående två frågor så många gånger att han grundligt kommer att tröttna på dem.

Har du blivit hotad?

– Det har hänt. Men det gäller alla som skriver om sådana här saker. Hot kommer som ett brev på posten. Det kan gälla de mest oskyldiga texter.

Vidtar du försiktighetsåtgärder?

– Visst, men de tänker jag inte diskutera med dig.

Men nu blir du offentlig. Vad innebär det?

– Ingenting. Jag kommer att välja och vraka. Jag har ett jobb på Expo. Jag ska behålla det jobbet. Det är förlagets jobb att sälja böckerna, mitt jobb att producera dem. Sedan blir det ett antal tillfällen då jag ska ställa upp. Men jag börjar avsky föreläsningar för jag har inte riktigt tid med det.

Nå, om ett eller ett par år har vi facit. Hur som helst blir det en udda fågel att lansera. ☘